

COGNITIVE BEHAVIOUR THERAPY FOR PEOPLE WITH CANCER, SECOND EDITION

MOOREY, S., GREER, S.

Oxford University Press, Oxford 2002

232 s., 8 obr., 20 tab., ISBN 0-19-850866-2, cena 24,95 GBP

První část této knihy dvou anglických psychiatrů z pracovišť v Oxfordu se zabývá některými důležitými klinickými, teoretickými a empirickými aspekty psychologie. Shrnují se pocity pacientů, kteří se dovídají o svém onemocnění; někteří se přenesou i přes nejobtížnější fáze choroby, jiní trpí pocitem opuštěnosti, bezmocnosti i anxiózitou. Autoři rozvinují adjuvantní psychologickou terapii (APT) – program kognitivní behaviorální terapie určený pro pacienty s malignitami. Od abstrakcí přecházejí ke specifickým otázkám a odpovědím, které mohou být použity během léčby. Autoři diskutují o kognitivních základech deprese, anxiety a fatalismu a emočních mechanismech. Kladně se odpovídá na otázku, zda kognitivní terapie zlepšuje kvalitu života. Je zkoumána otázka, zda psychoterapie může ovlivnit u pacienta dobu přežití a odkazuje na publikované práce, které prodloužení života prokázaly.

Druhá část knihy je v podstatě podrobným návodem na APT. Autoři se pokouší určit místo psychologické léčby v onkologii; poukazuje se na to, že lékaři a sestry pracující v tomto oboru by měli zvládnout dovednosti komunikace s nemocnými a rozlišit psychologický distres a popřípadě předat pacienta do vhodné léčebné skupiny. Dále je podán přehled poruch, jež jsou pro psychoterapii vhodné, méně vhodné a zcela nevhodné. Jsou vytyčeny hlavní úkoly APT, které směřují k vývoji efektivních strategií boje s maligním nádorem – jsou probrány komponenty a techniky APT fáze terapie v celém průběhu choroby. Posuzují se zkušenosti vyjadřování emocí v APT se snahou o supresi negativních; emoce jsou spolu s kognitou emocionálně spojeny. Pojednává se o emočním stresu pacienta a zvýšení jeho nízké adaptability, hledají se alternativy, jsou váženy výhody a nevýhody, dochází ke známým dekatastrofikace. Jsou probírány aplikace kognitivních technik, metody boje se strachem, s obavami z recidivy, s hněvem nemocného, který se cítí ukřivděn tím, že onemocněl. Zvláštní laskavý přístup musí být orientován vůči pacientům s pokročilou terminální nemocí. Porovnání individuální a skupinové psychoterapie ukazuje, že oba typy jsou stejně účinné. V závěru jsou základní poznatky a zkušenosti sestaveny v doplňcích, jež ukazují některá schemata a formuláře užívané v APT.

Zajímavá kniha je určena především pro psychoonkology, lékaře, sestry a pečovatele, kteří vedou své pacienty k aktivnímu přístupu při postižení maligním nádorovým procesem. Napomůže při konkrétním zvládnutí pacienta a poskytne množství rad jak pro pracovníky odpovídajících klinických disciplín, tak pro sociální pracovníky, pro pacienty a členy jejich rodin. Adresa nakladatelství: Oxford University Press, Great Clarendon Street, Oxford OX2 6DP, UK.

V. R., V. H.